

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa B.1 sp. z o.o. w R.
przeciwko Syndykowi Masy Upadłości Przedsiębiorstwa [...] B. S.A. w upadłości
likwidacyjnej z siedzibą w R.
o wyłączenie z masy upadłości,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 maja 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z dnia 14 czerwca 2019 r., sygn. akt VI Ga 169/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną strony powodowej B.1 sp. z o.o. w R. od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 14 czerwca 2019 r., sygn. akt VI Ga 169/18 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN

570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Według skarżącej istotne zagadnienie dotyczy konieczności dokonania wykładni art. 534 § 1 pkt 7 k.s.h. w zakresie, w którym przepis ten nakazuje dokonanie w planie podziału dokładnego określenia składników majątkowych (aktywów i pasywów) przypisanych spółkom przejmującej lub nowo zawiązanej, a w konsekwencji w ocenie strony powodowej zachodzi potrzeba udzielania odpowiedzi na pytanie jaki poziom szczegółowości opisu jest wystarczający (minimalny) do uznania go za spełniający dyspozycje przedmiotowej normy prawnej oraz czy w przypadku niespełnienia przez postanowienia planu podziału tego minimalnego wymogu co do dokładnego określenia składników majątkowych przypisanych w planie podziału określonym spółkom postanowienie takie wywiera skutki prawne.

Zgodnie z art. 534 § 1 pkt 7 k.s.h. plan podziału powinien zawierać m.in. dokładny opis i podział składników majątku (aktywów i pasywów) oraz zezwoleń, koncesji lub ulg przypadających spółkom przejmującym lub spółkom nowo zawiązanym.

Według ustaleń faktycznych, wiążących w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), upadłość Przedsiębiorstwa [...] B. S.A. ogłoszono w dniu 23 stycznia 2014 r. Syndyk masy upadłości dokonał spisu majątku upadłego na podstawie zapisów ksiąg i dokumentacji upadłego. W przypadku udziałów jako podstawę Syndyk przyjął wpisy w KRS, natomiast w przypadku wierzytelności uwzględnił zapisy księgowe i prawomocne wyroki zasądzające należności na rzecz upadłego stosownie. Natomiast podział tej spółki, przez przeniesienie części majątku na nowo zawiązaną powodową spółkę miał miejsce w drugiej połowie 2012 r.

Wbrew stanowisku skarżącej udzielenie odpowiedzi na przedstawione zagadnienie prawne nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Należy zauważyć, że powództwo skarżącej przeciwko Syndykowi Masy Upadłości Przedsiębiorstwa [...] B. S.A. w upadłości likwidacyjnej o wyłączenie z masy upadłości zostało oddalone nie tylko z powodu niewystarczającego poziomu

szczegółowości planu podziału, lecz przede wszystkim z braku wykazania dowodowo przez stronę powodową podstaw faktycznych żadanego pozwem wyłączenia. Kwestie zatem sporne dotyczą podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, zaś skarżący w skardze kasacyjnej nie podnosi zarzutów naruszenia prawa procesowego. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; z urzędu w granicach zaskarżenia bierze pod uwagę tylko nieważność postępowania przed sądem drugiej instancji. Zatem poza nieważnością postępowania przed Sądem drugiej instancji, Sąd Najwyższy nie bierze pod uwagę z urzędu innych uchybień przepisom prawa procesowego (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2018 r., I UK 173/17, nie publ. oraz z dnia 25 maja 2018 r., I CSK 455/17, nie publ.).

Sąd obu instancji wskazały, że w zakresie ogólnie tylko określonych należności długoterminowych i inwestycji długoterminowych przedstawiony w sprawie akt notarialny dokumentujący podział nie zawiera precyzyjnego ich określenia poza ogólnie podaną kwotą inwestycji długoterminowych 1 083 740 zł i należności długoterminowych na kwotę 2 429 306,22 zł, jednak w ogóle ich nie konkretyzuje ani nie wskazuje z czego miałyby wynikać ta kwota. Syndyk masy upadłości określił stan majątkowy Przedsiębiorstwa [...] B. S.A. na podstawie zapisów księgowych i dokumentacji upadłego. Obie bowiem spółki tj. B. S.A. i B.1 sp. z o.o. są powiązane majątkowo i personalnie. W konsekwencji jeśli plan podział nie jest precyzyjny, ogólnie tylko wymienia określony składnik majątkowy, to kwestia przynależności prawa własności konkretnego składnika majątkowego do nowej spółki powinna być rozstrzygnięta w płaszczyźnie dowodowej.

W odniesieniu do pozostałych składników wymienionych w planie podziału, czyli udziałów w innych spółkach ustalenia Sądów *meriti* zostały poczynione na podstawie zapisów w KRS, które nie potwierdzały postanowień w/wym aktu notarialnego. Sąd drugiej instancji dokonał również oceny załącznika dotyczącego odpisów aktualizacyjnych. Z kolei Sąd pierwszej instancji oceniając zapisy o inwestycjach długoterminowych na kwotę 1 03 740 zł wskazuje, że nie mogą być one identyfikowane z udziałami w spółkach prawa handlowego, gdyż zapisy te tych udziałów nie konkretyzują.

W związku z czym odpowiedź na poziom konkretyzacji planu podziału i tak nie doprowadzi do rozstrzygnięcia sprawy w kierunku żądanym w pozwie skoro problemem otwartym pozostają kwestie dowodowe, a zatem dotyczą podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Tymczasem skarżący w skardze kasacyjnej nie podnosi zarzutów naruszenia prawa procesowego skierowanych przeciwko podstawie faktycznej. Owszem w zarzutach tych znalazł się zarzut naruszenia prawa procesowego, ale oparty na art. 74 ustawy - Prawo upadłościowe, który w kwestii dowodowej dotyczy jedynie nowych twierdzeń i dowodów w stosunku do tych, na których został oparty wniosek o wyłączenie zgłoszony na etapie poprzedzającym wniesienie powództwa o wyłączenie z masy upadłości. W rozpoznawanej sprawie nie wystąpiło zagadnienie nowych twierdzeń i dowodów, które zostałyby pominięte. Sąd pominął wniosek dowodowy z opinii biegłego, ale z tej przyczyny, iż uznał, że strona powodowa nie dostarczyła niewątpliwego materiału dowodowego, na podstawie którego biegły mógłby sporządzić opinię.

W efekcie brak zarzutów kontestujących procesowe zasady rozpoznania sprawy przez Sąd drugiej instancji (m.in. art. 378 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c., art. 217 § 1-3 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 278 k.p.c.) oznacza, że Sąd Najwyższy w ramach postępowania kasacyjnego jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), a w świetle przedstawionych przez Sądy obu instancji ustaleń faktycznych, strona powodowa nie wykazała dowodowo, że składniki majątkowe, których domagała się wyłączenia z masy upadłości jej przysługują.

Zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod rozagę nieważność postępowania. Zatem poza nieważnością postępowania przed Sądem drugiej instancji, Sąd Najwyższy nie bierze pod uwagę z urzędu innych uchybień przepisom prawa procesowego (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2018 r., I UK 173/17, nie publ. oraz z dnia 25 maja 2018 r., I CSK 455/17, nie publ.). Ze względu na sformalizowanie wymogów skargi kasacyjnej, odmiennie niż w postępowaniu apelacyjnym, w którym sąd drugiej instancji z urzędu stosuje właściwe prawo materialne (zob. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego

z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55), w postępowaniu kasacyjnym podstawy skargi muszą być precyzyjnie określone ze wskazaniem przepisu, który został naruszony, z wyszczególnieniem również odpowiedniego paragrafu, ustępu czy punktu, a ponadto określić sposób naruszenia i skonkretyzować na czym to naruszenie polegało (zob. uzasadnienia wyroków Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2004 r., II CK 367/03, nie publ., z dnia 29 marca 2006 r., IV CSK 165/05, nie publ., z dnia 5 grudnia 2006 r., II CSK 274/06, nie publ.). Dlatego nie jest wystarczające ogólne stwierdzenie zawarte jedynie w uzasadnieniu skargi kasacyjnej, że Sąd nie przeprowadził wnioskowanych dowodów, skoro za tym nie poszły stosowne zarzuty naruszenia prawa procesowego.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 391 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 8 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, j.t.: Dz. U. z 2018 r. poz. 265, w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. poz. 1667).

as]

jw